

4 *Demonstratio ὅτι est prior ordine demonstratione διότι, sed posterior dignitate.*

Prior ordine, scil. inventionis, itemq; cognitionis confusę. Prius enim cognoscimus quod res sit talis, quàm cur sit talis. At demonstratione ἔστιν probatur, quod res sit, demonstratione διότι, cur sit, seu propter quod sit.

Demonstratio διότι sumitur à causâ proximâ tum efficiente, tum finali.

Num sit demonstratio à materiâ & formâ?

Nam à causis internis, materiâ & formâ, sumi nequit. Nō à materia; quia mediū demonstrationis est causa affectionis seu prædicati; ut verò subjecti sit causa, nō requiritur. Materia verò prædicati seu affectionis aut est genus ipsius, uti coloris genus est qualitas patibilis; aut subjectū ejus, uti coloris materia est corpus. Illa dicitur materia interna, hæc externa à quibusdam. At neq; genus affectionis, neq; subjectū illius, possunt esse medium demonstrationis. Non genus; quia illud non est causa speciei. Non subjectū; quia subjectū conclusionis non potest esse medium. Falsus igitur Aristoteles, qui 2. post. c. 11. tradit, materiam posse esse medium demonstrationis. Sed nec à forma sumitur medium demonstrationis, sicut idem d. l. asseruit. Ratio; quia si forma prædicati esset medium demonstrationis, cōmitteretur petitio quæstionis: ut, Animal rationale est homo. Socrates est animal rationale. E. Socrates est homo. Minor enim non est notior conclusione, imò idem, ut ait *Molinaus in Logicis*.

Demonstratio à causâ efficiente proximâ sumta est, quæ pro medio habet causam efficientem proximam prædicati.

Ejus canon est:

Positâ causâ efficiente proximâ & adequatâ, necesse est effectum poni, & remotâ tolli.

Exempli gratiâ: Omnes libri immediatè divinitùs inspirati, sunt canonici. Omnes libri Prophetici & Apostolici, sunt immediatè divinitùs inspirati. E. sunt canonici. Item: Quidquid præditum est animâ rationali, illud est risibile. Omnis homo præditus est animâ rationali. E. omnis homo est ri-

est ri-